

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

K. Genç
Kamer GENÇ
Tunceli Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI			
Tali Konu:			
Plan ve Bütçe			
3.12.2008		B. No: 2/350	
12.7.2008	12.7.2008	12.7.2008	12.7.2008
BAŞKAN	BAŞKAN	BAŞKAN	BAŞKAN

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Memuriyete Girişte Yaş" başlıklı 40. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

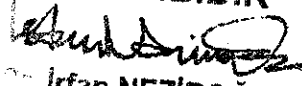
Memuriyete Girişte Yaş

Madde 40- Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler. Özel yarışma sınavına ve belli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak ataması yapılan kadrolara giriş için yapılan sınavlarda, her kurumun açacağı giriş sınavının yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde 35 yaşını doldurmamış olmak şartı aranır. Kurumlar bu kadrolara giriş için yapılan sınavlarda, daha üst bir yaş sınırı da belirleyebilirler. (Bu kadrolara giriş için daha alt yaş sınırı düzenleyen özel yasaların ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.)

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

İrfan NEZİROĞLU
Bakanlar ve Kararlar Müdürü

GEREKÇE

18.03.2002 tarih ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte; kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolar (A) ve (B) grubu kadrolar olarak iki grupta değerlendirilmiştir. (A) grubu kadrolar; özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle ve belli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak mesleğe alınan personel için ihdas edilmiş kadrolar olarak tanımlanmıştır. KPSS-A (Kamu Personel Seçme Sınavı) bu kadrolara atanacaklar için kurumların kendi mevzuatlarına göre düzenleyecekleri giriş sınavına kabul edilecek kişileri belirlemek için, belli bir taban puan belirlenmek suretiyle bir ön eleme sınavı olarak kullanılmaktadır. Kurumlarca yapılan A grubu kadroların giriş sınavlarında ise, aynı nitelikleri gerektiren meslekler için ilgili Kurumlar tarafından kendi mevzuatlarında üst yaş sınırı 30 veya 35 yaş olarak belirlenmiştir. Aynı Kurum içinde bile farklı uygulamalara rastlanmaktadır. Maliye Bakanlığı Hesap Uzman Yardımcılığı Sınavına giriş için 35 yaş şartı aranırken yine aynı Bakanlığın Maliye Müfettiş Yardımcılığı Sınavına giriş için 30 yaş şartı aranmaktadır.

“Anayasamızın 70. maddesinde: “Her Türk, kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir ayrım gözetilemez” denmektedir. Bu madde, memurluğun anayasal bir hak olduğu belirtmekte ve memurluk mesleğine girebilmek için aranacak şartların “görevin gerektirdiği niteliklerle” ilgili olmasını emretmektedir. Bu maddeye göre görevin gerektirdiği bir şart ileri sürülemeyecektir. Eğer 30 yaş koşulu görevin gerektirdiği bir nitelik ise, 30 yaş koşulunu isteyen Kurumlarda çalışan ve 30 yaşını doldurmuş olanların işten çıkarılması gerektiği sonucuna da varılabilir. Diğer taraftan müfettişlik, uzmanlık, kaymakamlık, denetmenlik vs... gibi (A) grubu kadrolar ile adli ve idari yargı hakimliği; özel yarışma sınavına ve belli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak girilen kariyer meslekleri olduğundan, mesleğe yeni alınacak kişiler için bir üst yaş sınırının belirlenmesi de bir zorunluluktur. Ancak ülkemizde emeklilik yaşının ve ortalama yaşam beklentisinin yükselmiş olması, lise eğitiminin 4 yıla çıkarılmış olması, ÖSS’de bir öğrencinin ilk yılında istediği bir üniversiteye yerleşme oranının düşük olması, yabancı dilin çok önem kazanması ve öğrencilerin 1-2 yıl yabancı dil hazırlık eğitimi alması, lisansüstü eğitim çalışmaları, askerlik, KPSS’nin A grubu kadrolar için senede 1 kez yapılıyor olması, kadro sayısının düşük olması ve Kurumların da senede bir kez sınav açmaları vs... gibi nedenler de düşünülünce 30 yaş sınırının ülkemiz koşullarına uymadığı ortaya çıkmaktadır. Kişilere bu sınavlara girebilmek için daha fazla fırsatın tanınması hukuk devletinın gereklerindendir. Avrupa Birliği ülkelerinde de bu tip kadrolara girebilmek için daha yüksek üst yaş sınırı uygulandığı bilinmektedir.

Anayasamızın 123. maddesi “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.” hükmünü amirdir. Bu madde ile aynı durumlarda bütün kurumların aynı işlemi yapması gerektiği anlatılmaktadır. Kamu kurumları aynı nitelikleri gerektiren A grubu kadrolar için farklı üst yaş sınırları tespit ederek, aynı durumda farklı uygulamaya gitmekte, idarenin bir bütün olduğunu belirten 123. maddeye aykırı davranmaktadırlar. Kimi kurum üst yaş sınırı olarak 30 yaşı kimi kurum 35 yaşı istemektedir. Bunun dışında kimi kurum sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmak şartını isterken kimi kurum da sınavın yapıldığı yılın başında 30 yaşını doldurmamış olmak koşulunu istemektedir. Görüldüğü gibi kurumlar üst yaş sınırını tamamen keyfi olarak belirlemektedir. Bir üst yaş sınırı konulacaksa bu her kurum için aynı olmalıdır.

Yukarıda belirtilen nedenler birlikte değerlendirildiğinde; bir sınav ve yetiştirme süresi sonunda yeterlik sınavı gerektiren kadrolara giriş için yapılan sınavlarda giriş yaş koşulunun, bazı Kurumlarımızda da hali hazırda uygulanmakta olduğu şekilde, “Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde 35 yaşını doldurmamış olmak” şeklinde düzenlenmesi, idarenin bütünlüğünün sağlanması ve hukuk devletinın gereğinin yerine getirilmesi bakımından yararlı olacaktır.

A GRUBU KADROLARA GİRİŞ İÇİN YAŞ ŞARTIYLA İLGİLİ ÇELİŞKİLİ UYGULAMALAR

AB Genel Sekreterliği Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
Maliye Bakanlığı Avrupa Birliği Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
Maliye Bakanlığı Müfettiş Yardımcılığı:	30 Yaş
Maliye Bakanlığı Hesap Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
Hazine Müsteşarlığı Uzman Yardımcılığı:	30 yaş
Kaymakamlık:	30 Yaş
Kültür Bakanlığı Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
Dışişleri Bakanlığı Meslek Memurluğu:	30 Yaş
TÜİK Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
SPK Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
BDDK Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
TMSF Denetçi Yardımcılığı:	35 yaş
KİK Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
TPE Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
RTÜK Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
TMSF Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
TBMM Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
MPM Verimlilik Uzman Yardımcılığı:	35 Yaş
Rekabet Kurulu Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
Dış Ticaret Uzman Yardımcılığı:	30 Yaş
Bakanlık Müfettişlikleri:	30 Yaş

TALEP: Bütün kurumlar için “sınavın açıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde 35 yaşını doldurmamış olmak” şeklinde bir standart getirilmesi.